

18.08.2020

522/00.02.03/2020
[SDP:n ryhmäaloite
koskien joukkoliikenteen
käyttöä (HEL 2020-
002462)]

Helsingin kaupunki / Kaupunginkanslia
kirjaamo@hel.fi

Viite: Lausuntopyyntö HEL 2020-002462

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto SDP:n ryhmäaloitteeseen koskien joukkoliikenteen käyttöä

Lausuntopyynnön sisältö

Helsingin kaupunki pyytää HSL:n lausuntoa SDP:n ryhmäaloitteesta koskien joukkoliikenteen käytön kasvattamista.

Ryhmäaloitteen mukaan olisi perusteltua, että jatkossa kunnat voisivat kattaa joukkoliikenteen kustannuksista yhä suuremman osuuden, jolloin lippujen hintoja voitaisiin alentaa. Joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvattaminen vaatii myös nykyistä nopeampia ja tiheämpiä joukkoliikenneyhteyksiä. Matkanopeus on lipun hinnan ohella ratkaiseva tekijä kuluttajan valinnassa. HSL voisi myös toteuttaa maksuttomia kokeilujaksoja, joiden avulla voitaisiin selvittää, mikä merkitys lipun hinnalla on ihmisten kulkutapoihin.

Samaan aikaan on tärkeää, että Helsinki edistää erityisryhmien, kuten senioreiden ja opiskelijoiden lippualennuksia. Aiemmin on päätetty koululaisryhmien koulupäivän aikana toteutettavien matkojen lippumaksujen poistosta. Pienituloisten senioreiden kohdalla tulisi luopua klo 9-14 aikarajauksesta ja myöntää alennus kokoaikaisesti.

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että Helsinki edistää HSL-kuntayhtymän rahoituksen muuttamista siten, että jatkossa kunnat kattavat kustannuksista nykyistä suuremman osuuden. Tavoitteeksi asetetaan joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvu hintoja laskemalla ja yhteyksiä parantamalla. Helsinki edistää maksuttomien jaksoiden kokeiluja.

HSL:n lausunto

HSL:n strategiassa korostetaan kestävästä kehityksestä, matkustajien sujuvaa arkea ja maailman toimivimman kaupunkiseudun kehittämistä. Tiivis

18.08.2020

522/00.02.03/2020
[SDP:n ryhmäaloite
koskien joukkoliikenteen
käyttöä (HEL 2020-
002462)]

kaupunkirakenne tukee kestävästä liikkumista sekä vähentää liikkumistarvetta ja tieliikenteen kasvupaineita. HSL on tehnyt kestävästä kehityksen toimenpidesitoumuksen ja tavoitteemme on ohjata kasvu kestäviin kulkumuotoihin: joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn. Joukkoliikenteen kulkutapaosuus on laskenut edellisessä mittauksessa (2018), mutta samaan aikaan kestävästä liikkumisen, kävelyn ja pyöräilyn, osuus matkoista on kasvanut. Kaupunkimaisessa ympäristössä kaikkien kestävien kulkumuotojen lisääminen on tärkeässä roolissa ilmastomuutoksen torjumiseksi. Lisää toimia tarvitaan kuitenkin yksityisautoilijoiden houkuttelemiseksi joukkoliikenteeseen tai muihin kestäviin liikkumismuotoihin. Sillä, miten paikasta toiseen liikutaan, on merkitystä ympäristön, terveyden ja turvallisuuden kannalta.

Seutu yhteistyön tuloksena valmistunut MAL 2019 -suunnitelma on tiekartta siihen, miten seudun liikenteen päästöt saadaan laskuun, asukkaiden arjesta tehdään sujuvaa, ihmiset voivat löytää kodin kohtuullisella hinnalla, hyvien liikenneyhteyksien varrella ja työpaikoille on helppo kulkea. Suunnitelma sisältää liikenteen osalta monipuolisia toimenpiteitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Näistä tehokkaimmin päästöjä vähentävät sähkö- ja vähäpäästöisten autojen määrän kasvattaminen, tiemaksujärjestelmän käyttöön ottaminen, raskaan liikenteen teknologian investointituki, maankäytön tiivistäminen keskeisille paikoille sekä bussiliikenteen hiilineutraalisuus. Lisäksi päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan nippu pienempiä mutta tärkeitä keinoja, joista suuri osa toteutuu kuntien ja valtion toimenpitein. HSL toivoo, että yhteistä MAL-työtä voidaan jatkaa hyvässä yhteistyössä Helsingin ja alueen muiden kuntien sekä valtion kanssa.

Erinomainen asiakaskokemus syntyy matkalipun hinnan lisäksi muistakin tekijöistä kuten helppoudesta, turvallisuudesta, selkeydestä, oikea-aikaisesta ja riittävästä informaatiosta, sujuvista vaihdoista ja palvelutasosta. Tulevat raidehankkeet ja joukkoliikenneinfran kehittäminen parantavat osaltaan joukkoliikenteen palvelutasoa ja luovat pohjaa joukkoliikenteen suosion kasvattamiseen. Toimivat, nopeat raideyhteydet houkuttelevat asuinalueille uusia asukkaita ja mahdollistavat tiiviin ja toimivan kaupunkirakenteen kehittämisen. Joukkoliikenneinfran kehittämisestä hyötyvät sekä joukkoliikenne, kaupungit että kaupunkien elinkeinoelämä.

Matkalippujen maksuttomuus ei ole kannatettava ajatus, koska silloin joukkoliikenteen käyttöarvo heikkenee liikaa ja ihmisten liikkumisbudjetti ohjautuu muihin, ei-kestäviin liikkumismuotoihin. Maksuttomuus vaarantaa

18.08.2020

522/00.02.03/2020
[SDP:n ryhmäaloite
koskien joukkoliikenteen
käyttöä (HEL 2020-
002462)]

myös joukkoliikenteen palvelutason kehittämisen, joka on kuitenkin se kaikkein tärkein kilpailutekijä. Tutkimusten mukaan maksuttomuus voi lisätä joukkoliikenteen matkustajamääriä, mutta matkustus lisääntyy lähinnä kävelyn ja pyöräilyn kustannuksella. Maksuttomuus ei ole merkittävästi vähentänyt autoilua tai liikenteen päästöjä.

Tulevien joukkoliikenneinfrahankeiden kustannusten lisäksi koronaviruspandemia toi lisää haasteita HSL:n ja jäsenkuntien tulevaisuuden talousnäkyymiin. Nykyisessä haastavassa taloustilanteessa on erityisen tärkeä varmistaa joukkoliikenteen palvelutason ylläpito ja joukkoliikenteen houkuttelevuus kohtuullisella hinnoittelulla sekä jäsenkuntien riittävän suurella rahoitusosuudella. HSL kannattaa sopivan tasapainon löytämistä lippujen hinnoittelussa ja jäsenkuntien valmiudessa joustaa rahoitusosuuksissa. Tavoitteemme on varmistaa joukkoliikenteen suosio ja käytön kasvu myös koronaepidemian jälkeen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Suvi Rihtniemi
toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 18.8.2020. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.